Gerųjų užsienio praktikų ir konkurentų internetinių svetainių analizė: rekomenduojamos informacijos ir funkcionalumų sąrašas

Šio etapo tikslas – įvertinti, kaip investuotojams aktuali informacija pateikiama kitų šalių ir miestų investicijų skatinimo organizacijų (*angl. Investment Promotion Agency, toliau – IPA*) svetainėse, ir šio palyginimo pagrindu parengti rekomenduojamos informacijos bei funkcionalumų sąrašą „Go Vilnius“ svetainei.

Analizė remiasi dviem duomenų šaltiniais:

- Identifikuoti pasikartojantys informacijos poreikiai iš turimų RFI pavyzdžių;
- Viešai prieinama informacija iš 5 užsienio IPA/regioninių investicijų agentūrų svetainių, surinkta 2026 m. liepos mėn.
- Pavyzdinė vietos parinkimo (*angl. site selection*) prašymo pateikti pasiūlymą (*angl. Request for Proposal, toliau – RFP*) struktūra, gauta iš verslo konsultantės (įmonė Tochi Advisors LLC).;
- Verslo konsultantės (įmonė Plant Location International, IBM Consulting) pateikti RFI pavyzdžiai ir jos įžvalgos apie tai, kaip vietos parinkimo konsultantai iš tikrųjų naudoja RFI procesą.

Analizuotos tik viešai internete prieinamos svetainių funkcijos. Neturime prieigos prie šių organizacijų vidinių įrankių ar CRM sistemų, todėl vertinamas tik matomas, svetainės lankytojui pasiekiamas savitarnos lygis.

Savitarnos lygių apibrėžimai

Lygis	Apibrėžimas	Pavyzdys
Žemas	Informacija pateikiama tik bendru, apibendrintu tekstiniu pavidalu. Norint gauti individualizuotus duomenis, būtina siųsti užklausą.	Bendras vidutinis atlyginimo skaičius tekste, be galimybės jo filtruoti pagal rolę ar patirtį.
Vidutinis	Yra struktūruota, filtruojama arba paieškoma duomenų bazė, tačiau nėra galimybės tiesiogiai palyginti kelias vietoves tarpusavyje arba trūksta skaičiuoklės tipo funkcijų.	Įmonių ar nekilnojamojo turto duomenų bazė be interaktyvaus kelių šalių/miestų palyginimo įrankio.
Aukštas	Yra interaktyvus įrankis (skaičiuoklė, žemėlapis, palyginimo funkcija), leidžiantis investuotojui savarankiškai atlikti pirminę analizę arba palyginti kelias vietoves.	Interaktyvus palyginimo įrankis pagal mokesčius, darbo kaštus, BVP ir kt.

Šie apibrėžimai taikomi visiems žemiau pateiktiems vertinimams.

Analizuotos organizacijos

- Invest in Estonia (Estija)

Svetainėje pateikiami bendri darbo rinkos rodikliai tekstiniu formatu – pvz., nurodoma, kad vidutinis mėnesinis bruto atlyginimas 2024 m. siekė 1 981 €, o konkretesnės informacijos investuotojui siūloma ieškoti „Statistics Estonia“ svetainėje arba siųsti tiesioginę užklausą agentūrai per e-Consulting paslaugą. Egzistuoja atsakymų robotas (*angl. „Chatbot“*).

Vertinimas: žemas–vidutinis savitarnos lygis pagal aukščiau pateiktą apibrėžimą – Egzistuoja atsakymų robotas, bendra informacija pateikta viešai, tačiau ji negali būti pritaikyta konkrečiam investuotojo projektui be tiesioginio kontakto su organizacija.

- Investment and Development Agency of Latvia (LIAA, Latvija)

LIAA veikia kaip "vieno langelio" (*angl. one-stop-shop*) modelis su asmeniniu patarėju kiekvienam lankytojui. Agentūra taip pat administruoja ir reguliariai atnaujina Latvijos įmonių duomenų bazę partnerių paieškai bei nekilnojamojo turto duomenų bazę investiciniams projektams.
Vertinimas: žemas–vidutinis savitarnos lygis. Turi struktūruotas duomenų bazes, tačiau darbo jėgos/atlyginimų duomenys pateikiami per asmeninį patarėją, ne savitarnos būdu.

- Business Sweden (Švedija)

„Business Sweden“ pasižymi platesniu savitarnos įrankių rinkiniu iš analizuotų organizacijų: turi interaktyvų vietos parinkimo žemėlapį laisviems sklypams ir pastatams (*angl. site selection map*), bei įrankį, leidžiantį palyginti Švediją su kitomis Europos šalimis pagal įmonių mokesčius, darbo jėgos kaštus, BVP, infliaciją ir kitus rodiklius.
Vertinimas: aukštas savitarnos lygis – investuotojas gali pats, be tiesioginio kontakto, atlikti pirminį palyginimą ir vietos paiešką interaktyviuose žemėlapiuose bei skaičiuoklėse.

- CzechInvest (Čekija)

2026 m. „CzechInvest“ paleido pažangią nekilnojamojo turto duomenų bazę, sujungiančią geografinę informacinę sistemą (*toliau – GIS*) su detaliais teritoriniais ir techniniais duomenimis. Sistema centralizuoja visų 6 300 Čekijos savivaldybių investicinį potencialą vienoje skaitmeninėje platformoje, pakeisdama anksčiau naudotus statiškus katalogus aktyviu strateginio vietos parinkimo įrankiu.
Vertinimas: aukštas savitarnos lygis, ypač NT/vietos parinkimo srityje – geras pavyzdys, kaip fragmentuoti regioniniai duomenys gali būti sujungti į vieną centralizuotą, filtruojamą sistemą (tiesiogiai aktualu ir „Go Vilnius“ bei regioninių agentūrų kontekstui).

- Copenhagen Capacity (Danija)

„Copenhagen Capacity“ siūlo tarptautinio talento pritraukimo portalą, jungiantį tarptautinius kandidatus su Danijos darbdaviais, bei atskirą nekilnojamo turto ir žemės paieškos paslaugą investuotojams.
Vertinimas: vidutinis–aukštas savitarnos lygis specifinėje srityje (talentų pritraukimas / karjeros portalas), tačiau bendri darbo rinkos ir atlyginimų duomenys teikiami per konsultantą, ne automatizuotai.

Pavyzdinė vietos parinkimo RFP struktūra

Skirtingai nei aprašytos IPA svetainės, šis pavyzdys nėra viešai prieinama svetainė, o realaus vietos parinkimo RFP struktūra, kurią pateikė verslo konsultantė iš „Tochi Advisors LLC” kaip pavyzdį, kokios apimties ir detalumo klausimų sulaukia stambių (dažniausiai pramoninių) projektų sklypai.

RFP suskirstytas į 9 kategorijas: Site Information, Site and Civil Information, Ownership & Entitlements, Ease of Development, Utilities, Environmental, Logistics, Site Services, Site Data Requirements for Assessment. Kiekviena kategorija toliau detalizuota iki konkretaus sklypo lygio klausimų (pvz., nuosavybės forma, zonos, komunalinės paslaugos, geotechninės sąlygos, potvynių zonos, specialiosios ekonominės/laisvosios prekybos zonos).

Šis pavyzdys atskleidžia visiškai kitą duomenų sluoksnį, kurio nė viena iš analizuotų IPA svetainių nepateikia viešai – tai ne šalies/miesto lygio statistika, o konkretaus žemės sklypo ar pastato duomenys. Toks detalumas paprastai reikalingas jau vėlesniame vietos parinkimo etape, o ne pirminėje miesto atrankoje.

Verslo konsultantės įžvalgos

Verslo konsultantė, atstovaujanti „Plant Location International“ (*toliau – PLI*) – vietos parinkimo strategijų kompetencijos centrą, pateikė 4 RFI pavyzdžius iš skirtingų sektorių. Kartu su jais, ji atsiuntė ir metodinį paaiškinimą, kaip šiandien realiai naudojamas RFI procesas: tai nėra IPA svetainės analizė, bet tiesioginis investuotojo pusės paaiškinimas.

Pasak konsultantės, PLI komanda šiandien retai siunčia detalius RFI agentūroms. Pirminiame etape, atrenkant trumpąjį sąrašą iš daugelio vietovių, jie remiasi plačiu, jau turimu duomenų šaltinių rinkiniu, leidžiančiu atlikti tiesioginį skirtingų vietovių palyginimą. Tik vėlesniame etape, analizuojant kelias geriausias išlikusias vietoves, jie glaudžiai bendradarbiauja su vietos agentūromis dėl duomenų. RFI siunčiamas tik tada, kai statistiniai duomenys arba nėra lengvai prieinami, arba nėra palyginami tarp vietovių, arba nėra pakankamai atnaujinti.

Ši įžvalga tiesiogiai pagrindžia, kodėl aptarti aukšto savitarnos lygio sprendimai („Business Sweden“ palyginimo įrankis, „CzechInvest“ duomenų bazė) yra svarbesni už vien tik RFI atsakymų automatizavimą – jie padėtų Vilniui patekti į investuotojo trumpąjį sąrašą dar prieš bet kokį tiesioginį kontaktą, o RFI procesas išlieka aktualus tik antriniame etape.

Analizuotų organizacijų palyginamoji lentelė

Organizacija	Savitarnos lygis	Stipriausia sritis	Trūkumas / apribojimas
Invest in Estonia	Žemas-vidutinis	Bendra tekstinė informacija apie darbo rinką ir atsakymų robotas	Konkretūs duomenys tik per užklausą
LIAA (Latvija)	Žemas–vidutinis	Įmonių ir nekilnojamojo turto duomenų bazės	Atlyginimų ir darbo jėgos duomenys nepasiekiami savitarnos būdu
Business Sweden	Aukštas	Interaktyvus šalių palyginimas ir vietos parinkimo žemėlapis	Nematyti detalizuotų atlyginimų pagal konkrečią rolę
CzechInvest	Aukštas	GIS pagrindu veikianti nekilnojamojo turto ir vietos duomenų bazė	Orientuota į nekilnojamą turtą, ne į darbo jėgos ir atlyginimų duomenis
Copenhagen Capacity	Vidutinis–aukštas	Talentų pritraukimo ir karjeros portalas	Bendri rinkos duomenys pasiekiami tik per konsultantą

Rekomenduojama informacija „Go Vilnius“ svetainei

Sujungus RFI analizės duomenis su kitomis užsienio praktikomis, siūlomos šios turinio kategorijos savitarnos skilčiai:

- Darbo jėgos prieinamumas pagal rolę, patirties lygį ir kalbų mokėjimą;

- Atlyginimų intervalai (neto / bruto / visos darbdavio sąnaudos) pagal profesiją ir patirties lygį;
- Biurų nuomos kainos (A klasės patalpos, €/kv.m/metus) su paaiškinimu, kas lemia kainų skirtumus;
- Darbuotojų naudos (sveikatos draudimas, kitos įprastos naudos rinkoje);
- Valstybės paskatos ir bendras kaštų konkurencingumas (soc. draudimo tarifai, subsidijų dydžiai);
- Talentų kokybės rodikliai (STEM (*angl. Science, Technology, Engineering, Mathematics*) absolventų dalis, kalbų mokėjimas, universitetų partnerystės);
- Galimybė palyginti Vilnių su kitais miestais (pagal „Business Sweden“ pavyzdį: šalių ir vietovių palyginimo logika).
- Konkrečių pramoninių sklypų/pastatų bazinė informacija (nuosavybės forma, plotas, zonavimas, komunalinių paslaugų prieinamumas).

Rekomenduojami funkcionalumai

Bazinis lygis

- Struktūruoti teksto puslapiai su bendrais rodikliais (vidutiniai atlyginimai, talentų statistika);
- Aiškus kvietimas siųsti individualią RFI užklausą, kai reikia detalesnių duomenų.

Šis lygis iš esmės atitinka dabartinę „Go Vilnius“ / „Investuok Lietuvoje“ praktiką ir nereikalauja naujų technologijų, bet neišsprendžia rankinio darbo problemos, aprašytos Esamos situacijos analizėje.

Vidutinis lygis

- Filtruojama duomenų bazė (pagal sektorių, rolę, patirties lygį), leidžianti lankytojui pačiam susirasti aktualią informaciją;
- Atskiras talentų/karjeros portalo elementas, jei aktualu „Go Vilnius“ kontekste;
- Automatinis pranešimas, kai duomenys pasenę ir reikia atnaujinti.

Pažangus lygis

- Interaktyvi Vilniaus arba/ir Lietuvos palyginimo su kitais miestais bei šalimis skaičiuoklė (mokesčiai, darbo kaštai, BVP ir kt.);
- Žemėlapio ar GIS tipo vizualizacija;
- Atsakymų robotas;
- Dirbtinio intelekto pagalba generuojant pritaikytą RFI atsakymą iš struktūruotos duomenų bazės.

Pažangaus lygio funkcijos yra ambicingiausios ir reikalautų didžiausių investicijų bei nuolatinio duomenų atnaujinimo proceso.

Kito žingsnio rekomendacija

Turinio skilčių modeliavimą rekomenduojama pradėti nuo bazinio ir vidutinio lygio funkcionalumų, nes jie tiesiogiai sprendžia Esamos situacijos analizėje įvardytą problemą: rankinį, kartotinį duomenų rinkimą, nereikalaudami didelės technologinės investicijos iš karto.

Automatizavimo atveju, verta atskirai palyginti 3 kryptis: duomenų bazė su filtrais, interaktyvi skaičiuoklė/GIS įrankis, atsakymų roboto/DI sprendimas virš struktūruotos duomenų bazės.

Verslo konsultantės (įmonė Plant Location International, IBM Consulting) įžvalga rekomenduojama vadovautis kaip prioritetų kriterijumi: pirmiausia investuoti į savitarnos, palyginamus duomenis, o RFI atsakymų automatizavimą traktuoti kaip antrinį, siauresnio poveikio žingsnį.

Šaltiniai

Invest in Estonia – Salaries: https://investinestonia.com/business-in-estonia/labour-market/salaries/
Invest in Estonia – Labour market: https://investinestonia.com/business-in-estonia/labour-market/
LIAA (Latvia) – Investment services: https://investinlatvia.org/en/useful-information/investment-services
LIAA – Enterprise Europe Network profilis: https://een.ec.europa.eu/local-contact-points/lv/latvijas-investiciju-un-attistibas-agentura
Business Sweden – Online tools: https://www.business-sweden.com/invest-in-sweden/online-tools/
CzechInvest – nekilnojamojo turto duomenų bazės paleidimas: https://brownfieldy.gov.cz/en/czechinvest-launches-advanced-real-estate-database-the-system-will-change-the-search-for-business-opportunities-and-strengthen-the-czech-republics-investment-infrastructure/
Copenhagen Capacity – Finding talent: https://www.copcap.com/how-we-help/finding-talent
Verslo konsultantės (įmonė Tochi Advisors LLC) pasidalintas vidinis projekto dokumentas.
Verslo konsultantės (įmonė Plant Location International, IBM Consulting) pasidalinti RFI pavyzdžiai.
Vidiniai projekto dokumentai, Esamos situacijos analizė (2026).

Parengė „Kurk Lietuvai“ projektų vadovė Greta Vilkelytė